

DE ORTODOKSE KIRKER I DANMARK

CENTRALE TROSFÖRESTILLINGER

Det guddommelige mysterium

Ordet ortodoks har to betydninger: Den rette tro og den rette lovprisning eller den rette tilbedelse.

Den rette tro er troen på de oldkirkelige dogmer, dvs. den kristne lære eller de kristne overleveringer. Hvad angår den rette lovprisning, så er det måden, hvorpå Gud tilbedes, blandt andet i gudstjenesten. Her lægger den ortodokse kirke vægt på det mystiske og det sanselige. Igennem sakramenterne skal det usynlige og synlige forbindes. Det usynlige er den guddommelige nåde, mens det synlige er de sanselige elementer. I den ortodokse kirke er der noget til alle sanserne: Smukke ikoner til synet, kys til følesansen, duftende røgelse for næsen, smuk sang til øret og helligt vand, vin og brød at smage på. Inddragelsen af sanserne skal hjælpe mennesket, der består af ånd og krop, til at opfatte de "hellige mysterier", som ikke umiddelbart kan forstås med hovedet, men opfattes med kroppen. Som skabt i Guds billede indeholder mennesket noget guddommeligt, der gør det muligt for det at møde det himmelske.

Bibelen og traditionen

Bibelen udgør sammen med kirkens traditioner fundamentet for den ortodokse tro. Traditionen anses for en direkte videreførelse af de første apostles lære. Denne lære blev nedskrevet og samlet på syv kirkemøder i oldtiden i perioden 325 til 787. Ved nedskrivningen blev den ortodokse tro bevaret frem til i dag – og på den måde vil den blive bevaret til alle tider.

Ikoner

I den ortodokse kirke spiller ikoner en væsentlig rolle. En ikon er et billede af Jesus Kristus, en bibelsk person, en

engel eller en af den ortodokse kirkes helgener. Ikonen anses for at være en dør til det guddommelige og et bindeled mellem det jordiske og himmelske. Teologisk forklares billeddyrkelsen med, at Gud som Jesus Kristus selv viste sig på jorden. Jomfru Maria med barnet er blandt de mest populære ikoner. Ikoner bruges i gudstjenesten og i private hjem til andagt, bøn og meditation. Det er også almindeligt at medbringe et lille lommeikon på rejser.

For at forstå ikonens virkning, kan man forestille sig en dør, der står på klem. Om foråret skinner solens stråler ind af døren og byder husets beboere at komme ud. Om vinteren skinner lyset omvendt ud i det kolde mørke og inviterer forbipasserende indenfor. Lyset, der skinner, trækker mennesker et andet sted hen end dér, hvor de lige var. I stedet for at trække mennesker henholdsvis ind og ud af et hus, skal ikonen få mennesker til at bevæge sig i rummet mellem det jordiske og himmelske. Det guddommelige lys findes i ikonen i form af reflekterende guldbelægninger. Ikonens guld regnes for øvrigt ikke for en farve, men for lys.